

Олександра ПАНФІЛОВА
кандидат мистецтвознавства

ВІН СЕРЦЕМ БУВ ІЗ УКРАЇНОЮ...

(до 90-річчя від дня народження художника Ростислава Глуква)

Ювілей художника — це не тільки вшанування його таланту, а й насамперед визначна культурно-мистецька подія для всіх і для кожного, хто розуміє цінність і духовну напругу творчої праці й усвідомлює, що без духовної культури втрачає сенс культура матеріальна і неможливе становлення культури національної. Кожен митець у тексті національного мистецтва пише свою неповторну сторінку, якою збагачує національну культурну скарбницю. Це здійснюється навіть тоді, коли художник перебуває за межами своєї історичної Батьківщини. До таких творчих особистостей належить наш краєнин, ху-

дожник Ростислав Глуква, мистецькі здобутки якого стали важливим складником українського образотворчого мистецтва.

Науково-педагогічні працівники кафедри методики викладання мистецьких дисциплін нашої академії підготували і провели науково-мистецький симпозіум "Художньо-мистецькі рецепції творчості Ростислава Глуква у контексті розвитку української діаспори ХХ століття", присвячений 90-й річниці від дня народження художника. Симпозіум працював у визначених тематичних напрямках: "Кременеччина І половини ХХ століття: історичний і краєзнавчий аспект", "Ростислав Глуква і мистецькі традиції Волині", "Ретроспектива

творчої спадщини Ростислава Глуква", "Ростислав Глуква та українська діаспора".

Програма симпозіуму включала презентацію інформаційного стенду "Ростислав Глуква. 1927 — 1990" (автори — Світлана Ткачук, Юлія Янчук), відкриття виставки живопису художників Кременеччини "Кременецькі завулки" та виставки студентських художніх робіт "Мистецтво без кордонів", дитячий художній пленер "Кременець очима дітей", вечір-спогад "Memorabilia творчості" з переглядом віртуальної колекції робіт Р.Глуква.

На тематичну художню виставку "Кременецькі завулки", присвячену ювілею митця, місцеві майстри пензля представили майже два десятки картин. Причому практично всі виставлені полотна були написані упродовж 2 — 3 останніх років. Відвідувачі вернісажу оглянули роботи викладачів академії та коледжу Олександри Панфілової ("Хатина Віллібальда Бессера"), Іванни Погонєць ("Кременець"), Дмитра Синенького ("Над Іквою"), Богдани Гуменюк ("Старий будинок"), Світлани Ткачук ("Кольоровий дощ"), Юлії Трачук ("Етюд"), Тетяни Балбус ("Кременецький будинок") та Олени Тимків ("Церква"), а також

художників-кременчан, членів мистецького гурту "Гладушич" Ніла Зварунчика ("Куточок Кременця" і "Бандуристи Кременця"), Олександра Пташкіна ("Кременець"). Жанна Тріщук, окрім власної картини "Краєвид", представила полотно свого батька, світлої пам'яті Богдана Романюка "Осінній пейзаж". Безпосередніми організаторами виставки виступили Світлана Ткачук, Богдана Гуменюк та Іванна Погонєць.

Основним елементом ювілейних заходів стали наукові читання "Творчість Ростислава Глуква у контексті розвитку української діаспори ХХ століття", де висвітлювалась багаторазова мистецька діяльність художника через призму

культурного життя Кременеччини та української діаспори у Великій Британії.

За матеріалами читань опубліковано однойменний збірник наукових праць, який відкривається статтею доктора мистецтвознавства, професора Дмитра Степовика "Молитовна сила і краса ікон Ростислава Глуква ґрунтується на естетиці українського народного мистецтва" та спогадами культурно-громадського діяча української діаспори Володимира Луціва "Він серцем жив на Україні". Проректор з наук—ової роботи Львівської національної академії мистецтв, професор Роман Яців пропонує наукову статтю "Синтетик національної пам'яті та культурного розмаїття: Ростислав Глуква". Дійсний член Інституту дослідів Волині (Канада), почесний професор Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки Володимир Рожко публікує аналітичне дослідження "Волинська тематика у мистецькій спадщині

Ростислава Глуква", а також добірку листів художника і його дочки Світлани до Інституту дослідів Волині, які зберігаються у фондах Державного архіву Волинської області. Комплекс тематичних наукових розвідок, що розкривають історико-культурний фонд творчої діяльності художника, здійснили науковці нашої

академії: "Формування світогляду Ростислава Глуква у мистецькому середовищі Західної Волині" (доктор історичних наук Ірина Скакальська), "Українська міграція міжвоєнних років та емігрантська доля сім'ї Глуків" (кандидат історичних наук Олександр Соловей), "Історія взаємин Ростислава Глуква і Володимира Луціва у контексті мистецького життя української діаспори II половини ХХ ст." (асистент кафедри

методики викладання мистецьких дисциплін Юлія Янчук), "Кременецьке мистецьке середовище 1930-х років" (кандидат мистецтвознавства Олександра Панфілова).

Окремі дослідження мали характер, професійно дотичний до тематики читань: "Формування типографії позолотної та іконної майстерні при Почаївському монастирі в 1833 — 1935 рр." (кандидат мистецтвознавства Наталія Волянчук), "Внесок Костя Місевича у розвиток музичної культури Кременеччини в 20 — 30-х рр. ХХ століття" (кандидат мистецтвознавства Оксана Легчук). Статті інших науковців стосувалися тематики безпосередньо, зокрема роботи старшого викладача кафедри методики викладання мистецьких дисциплін Дмитра Синенького "Психологічні особливості сприймання художніх образів у творчості Ростислава Глуква", асистентів цієї ж кафедри Богдани Гуменюк "Орнамент у художніх роботах Ростислава Глуква", Іванни Погонєць "Види ілюстративного матеріалу у структурі дитячої книги (на прикладі ілюстрацій Р.Глуква)", Світлани Ткачук "Сакральна традиція та модерн у творчості Ростислава Глуква". За теоретичну частину ювілейних дійств відповідала Олександра Панфілова та Юлія Янчук.

Виставка студентських творчих робіт "Мистецтво без кордонів" була організована в Галереї довоєнної фотографії. Відвідувачі переконались у належній естетичній цінності триптиха "Витинанка" Світлани Цицик, диптиха "Квіти" Тетяни

Клим'юк, декоративного панно "Імітація мозаїки" Івана Митка, натюрмортів Софії Бешлей і Володимира Костюка, картин Марії Гуменюк "Барви Кременця" і "Світанок", Наталії Комар "Берегиня", Ольги Літвінчук "Старовинний Кременець", а та-

кож "Української книжкової мініатюри" Оксани Базиволяк. Виставку студентських художніх робіт підготував старший викладач кафедри Дмитро Синенький.

Привернув увагу дитячий художній пленер "Кременець очима дітей". Віковий діапазон учасників — від 5 до 12 років. З ними працювали кандидат мистецтвознавства Олександра

Панфілова та її колеги по кафедрі Юлія Янчук і Світлана Ткачук. Саме наймолодший із малярів, п'ятирічний Даниїл Ткачук, виконав дві пленерних роботи за сюжетом кременецьких пейзажів. До такого ж сюжету звернулася першокласниця ЗОШ №2 Євгенія Валецька у малюнку "Весна в Кременці". А учениці 1-А класу ЗОШ №4 Валерія Синенька й Анастасія Польова віддали перевагу натюрморту. Інші учасники дитячого пленеру зосередилися на художньому відтворенні визнаної візитки Кременця — Замкової гори. Це зробили учні ЗОШ №1 ім. Галини Гордасевич, шестикласники Анастасія Грац і Юрій Литвинчук та першокласниця Софія Савелюк; представники ЗОШ №2, п'ятикласниці Єлизавета Онищук, Юліана Янкевич і першокласники Маргарита Теслюк, Арсен Павлович, а також п'ятикласниці ЗОШ №3 Софія Скічко, Олена Харук, Юлія Скакальська. Особливо приємно, що серед юних учасників пленеру — діти викладачів нашої академії Світлани Ткачук — Даниїл, Дмитра Синенького — Валерія, Наталії Савелюк — Софія, Олександри Панфілової — Маргарита. А це значить, що наші науковці приділяють належну увагу розвитку дитячих творчих здібностей, залучають їх до процесу творення справжнього мистецтва і цим самим готують гідну зміну молодих митців нашого краю.

У читальній залі бібліотеки академії пройшов вечір пам'яті Ростислава Глуква під назвою "Memorabilia творчості".

Сторінки творчої біографії митця гортали ведучі, актори експериментального студентського театру "Пілігрим" Марія Мазовіта і Віталій Бойко. Протягом вечора присутні мали змогу ознайомитися з мистецькою спадщиною художника: його роботи демонструвалися на підготовлених слайдах і доповнювалися поетичними рядками Лесі Романчук та записами тематичних музичних фрагментів відомих пісень, інструментальних творів вітчизняних композиторів: "Чуєш, брате мій..." на слова Богдана Лепкого, українська народна коліскова "Котику сіренький", "Ясени" Михайла Ткача й Олександра Білаша, "Листок з альбому" Мирослава Скорика тощо.

Яскравим музичним подарунком став виступ викладача педагогічного коледжу, соліста Володимира Дзюми, у виконанні якого прозвучали "Пісня про Кременець" авторського тандему нашої академії Ніни Багнюк і Василя Сабрана й одна з перлин сучасного українського пісенного мистецтва, твір Андрія Демиденка та Геннадія Татарченка "Дай, Боже,

радість", який завершив вечір пам'яті на високій і світлій ноті. Підготували захід режисер-сценарист Василь Скоропляс та асистент кафедри методики викладання мистецьких дисциплін Юлія Янчук (інформаційне сприяння). За технічне забезпечення відповідав Олександр Ковень.